

REFERAT

9. august 2022

Fortidsminder

Hoda el-Sharnouby

Møde III i Det Arkæologiske Udvalg 2022

Møde i Det Arkæologiske Udvalg

Mødedato: 8. juni 2022

Sted: H.C. Andersens Boulevard, 5.sal, møderum 3

Deltagere:

Claus Feveile (CLF), Esben Aarsleff (EAA), Henning Mathissen (HEM), Mads Thagård Runge (MTR), Malene Refshauge Beck (MRB), Mette Klingenberg (MEK), Mette Svart Kristiansen (MSK), Niels Algreen Møller (NAM), Peter Moe Astrup (PMA), Morten Stenak (MS), ref.: Hoda el-Sharnouby (HES)

Afbud:

Lene Høst Madsen (LHM)

Møde i Det Arkæologiske Udvalg

Dagsorden

1. Velkommen og præsentation
2. Godkendelse af dagsorden
3. Godkendelse af referat
4. Meddelelser fra SLKS
5. Meddelelser fra Muserne og universitetet
6. Åbenhed om DAU's arbejde og møder/EAA
7. Præsentation af forskningscharter fra ODM's arkæologiske gruppe/MTR
8. Misforhold mellem puljen og den voldsomme aktivitet i arkæologien/HES
9. Spørgsmål til revision af arkæologiske regnskaber/MS
10. Fastsættelse af årets temadrøftelser
11. Evt.

1. Velkomst og præsentation

MS bød velkommen.

2. Dagsorden

Godkendt

3. Referat fra sidste møde

MK havde kommentar til Punkt 6, Forslag til justering af forskningskrav. MK udtrykte, at man burde genbesøge kravene, hvorimod resten af DAU ikke mener, at man skal justere kravene pt.

4. Meddelelser fra SLKS

Dorte Veien Christiansen er tilbage på fuld tid som chefkonsulent.

Museumslovsrevisionen er i 3. behandling med ventet ikrafttræden 1/7-2022. Bekendtgørelse om ændringer af underordnet betydning og dispensation til ændringer af beskyttede fortidsminder er under udarbejdelse. Der er ingen ændringer på marinarkæologien eller på landjordsarkæologien.

SLKS' hjemmeside er under revision, og det kan blive udfordrende at finde rundt på siden i den kommende tid.

Den store "Bring Them Home" kampagne, der nu er igangsat af U.S. Air Force i hele Europa er nået til DK, og SLKS har givet dispensation og sat vilkår for hvordan eventuelle humane rester skal bjerges fra vrage på søterritoriet.

5. Meddelelser fra museerne og universitetet

Museerne kunne samstemmende berette om voldsom travlhed på den bygherrebetalte arkæologi og store vanskeligheder med at finde arbejdskraft. Der er løbende dialog med bygherre om prioritering af projekter, så de mest hastende kommer først i køen. Der er store vanskeligheder med at nå afrapporteringen af undersøgelserne pga. travlheden i felten.

Der er ligeledes stor travlhed på det marinarkæologiske område. MAJ/MAV samarbejdet ensrettes og forbedres i forhold til samarbejdet/PMA

De store bygherrer varsler ligeledes stor aktivitet. Bl.a. Energinet har kontaktet MS med bekymringer om tidsfrister i forhold til mange hastende og store opgaver i de kommende år, som er knyttet til den grønne omstilling.

Nedskæringer på universiteterne betyder at antallet af arkæologistuderende nedjusteres/MSK. Dette vil på sigt skabe yderligere bemandingsproblemer på de arkæologiske udgravninger.

Museerne oplever problemer med, at SLKS har 6 ugers frist på besvarelse af forundersøgelser. Efterfølgende diskussion af mulige justeringer af administrativ praksis mhp. fremadrettede løsningsforslag, herunder

muligheden for, at SLKS ikke behøver godkende budgetter af standardforundersøgelser o.l.”

6. Åbenhed om DAU's arbejde og møder

EAA ønskede drøftelse af synliggørelse af DAU's arbejde. Det blev besluttet at DAU's arbejde formidles på SLKS' hjemmeside, hvor referater for hvert møde offentliggøres. Referater skal sendes til godkendelse senest 2 uger efter et møde og offentliggøres efter 3 uger. Museerne modtager link til referaterne via fortidsminders nyhedsbrev. Forslag til dagsorden skal udsendes til formanden senest 3 uger før et møde, der sender videre til medlemmerne, hvorefter dagsordenen skal være fastlagt senest én uge før mødet. DAU ønsker fremover, at referatet udsendes til kommentarer blandt alle medlemmer, og ikke kun til formanden, før det godkendes. DAU har som udgangspunkt altid taletid og indflydelse på tilrettelæggelsen af SLKS' arkæologiske årsmøde.

7. Præsentation af forskningscharter fra ODM's arkæologiske gruppe

MTR præsenterede forskningscharteret. DAU anerkendte det store arbejde der ligger bag. Et kommende punkt i DAU vil være en fremlæggelse af forskningschartret og indlemmelsen af det i kvalitetskravene.

8. Misforhold mellem puljen og den voldsomme aktivitet i arkæologien

Midlerne i fortidsminders tilskudspulje er uændret siden 2003, og det er med den stigende aktivitet på den bygherrebetalte arkæologi og den generelle nedslidning af fortidsminderne i det åbne land svært at få midlerne til at strække.

9. Spørgsmål til revision af arkæologiske regnskaber

SLKS søger revisorbistand i forhold til de spørgsmål og uklarheder der forekommer ved museernes regnskabsaflæggelse af de arkæologiske undersøgelser. Det kan eksempelvis være afskrivningsregler for forskelligt materiel, abonnemeter, kørsel fra museerne til udgravningerne mm. Styrelsen efterspurgte DAU om der var andre regnskabsmæssige problemstillinger. DAU går til baglandet og vender tilbage ultimo uge 26.

10. Fastsættelse af årets temadrøftelser

Temadrøftelserne er under udarbejdelse:

- Pælefundering – EAA, HM, HES
- Vådgøring af tørvejorde/lavbundsborde - HM
- Notat vedr. nyere tids arkæologi og bygningsarkæologiske undersøgelser – HES, MSK, MS

11. Evt.

MTR: MUD – afklaring af hvor museerne lægger deres data. Der er stor variation i, hvor mange sager de forskellige museer har i MUD. Flere museer

har egne systemer eller benytter sig af andre anerkendte systemer end MUD. Der er ikke krav til hvilke systemer museerne benytter, de skal blot opbevare deres data forsvarligt for eftertiden. MTR spurgte trods dette ind til, om det med afsæt i opgørelsen fra MUD kunne være i SLKS' interesse – og ditto for DAU som det rådgivende organ for SLKS – at skabe en form for overblik over, hvordan data opbevares. Det gælder både beretningsdelen (MUD o.l.) og opmålingsdelen (ArkKort e.l.). SLKS svarede, at når Danske Museer I Tal (DMIT) er klar, vil der foreligge data om, hvilke systemer museerne benytter.

DAU ytrede bekymring for Nationalmuseets varetagelse af hovedmuseumsansvaret for dansk oldtid og middelalderen, herunder danefæbehandling, når der tilsyneladende mangler faglige kompetencer inden for flere arkæologiske hovedperioder.

Årsmødet 2022 er fastlagt til tirsdag d. 25. oktober 2022 og vil forgå på Museum Vestsjælland. Planlægning af årsmøde er igangsat og DAU inddrages efter sommerferien.

Møder resten af året

13. september: kl. 11-16, Nykøbing Falster

22. november: kl. 10.15-13 med efterfølgende frokost i byen, København

Hoda el-Sharnouby
Fuldmægtig, arkæolog